

kun sagt, at det var Bestemmelser, som havde deres gode Nytte og deres historiske Grund, og den Slutning, som han gjorde, at, hvis de ere nyttige her, saa maae de ogsaa være nyttige med Hensyn til det Brød, Landmanden fører ind, bortfalder aldeles; thi det er nyttigt, at, naar man henter Brød hos Bagerne, at dette Brød da skal have en bestemt Størrelse, saa at man kan stole derpaa; det er godt baade for Kjøberne og Bagerne, skjøndt jeg paa ingen Maade troer, at det var Noget, som var væsentligt nødvendigt. Det blev indført paa en Tid, da Taxten blev affkaffet, for at give en Slags Garantie imod de Ulemper, som en stor Deel af Befolkningen frygtede af Taxtens Affkaffelse, og der har ikke været nogen Grund siden til at forandre det; men der er ingen Grund til at udvide det til Landet, deels fordi Landboerne ikke kunne kjende disse Bestemmelser og være inde deri, og deels fordi, naar man kjøber Brød, som er indført af Landmanden, saa undersøger man dette Brøds Bestaffenhed, man veier det, medmindre man kan see paa det, hvad Vægt det har, eller ogsaa efterhaanden Tingen danner sig saadan, at der er bestemte Bagere paa Landet, som indføre Brød, og som visse Kunder kjøbe af, og de have Tillid til dem, og det er altsaa slet ikke nødvendigt, at disse Bestemmelser, fordi de ere ret passende og snarere til Gavn end til Skade i Kjøbstæderne, derfor skulde anvendes paa det Brød, der indføres fra Landet, og det troer jeg er ganske klart, at naar de Folk, som indføre Brød fra Landet, skulde være Indskrænkning underkastede med Hensyn til de særegne Politieforanstaltninger, der kunde være trufne i de forskjellige Kjøbstæder med Hensyn til Brødets Størrelse m. v., saa vilde de let blive udsatte for Fortrædigelser, og paa den anden Side troer jeg ikke, at det er til den allermindste Nytte, saa det forekommer mig, at disse Bestemmelser slet ikke ere at anbefale. Naar den ærede Taler mener, at der skulde være en Inconseqventis i, naar jeg blandt andre Grunde imod den Tilladelse, han har foreslaaet for Kjøbstædbagerne, til ikke blot at lade sælge Brød til Landboerne ved Udsendte eller til Landboere, der igjen kunne falholde det, men endog saa at have særegne

Udsalgssteder paa Landet, har paaberaabt mig, at det vilde være til Skade for de Hvedebrødsbagere, som have anlagt Bagerier i Nærheden af det Sted, hvor man opretter et saadant Udsalgssted, forsaavidt jeg dog finder det tilraadeligt, at Concurrenzen af Brødudsalget foreges i Kjøbstæderne, dog ikke for bestandigt, men for en vis Tid, saa forekommer det mig, at en saadan Anomalie slet ikke eksisterer; thi det er for at afværge et Onde, som i Særdeleshed maatte træffe Kjøbstæderne, at man vilde have, at denne extra-ordinaire Foranstaltning skulde træffes. Derimod troer jeg ikke, at den Dyrtid, som man ogsaa kunde befrygte paa sine Stæder i Landet, vil blive afhjulpen ved en saadan Foranstaltning, som den her omhandlede. Af Rugbrødsbagere kan der ned sætte sig saamange, som der vil, og Fortæringen af Hvedebrød er meget ubetydelig. Jeg troer i Sandhed, at en saadan Bestemmelse maaskee aldrig vilde blive anvendt; men det forekommer mig, at den er saa lidet motiveret, og staaer saa lidet i Forbindelse med det Formaal, man har for Die med Loven, at jeg ikke veed, hvorfor man skulde optage denne Bestemmelse i den paa-tænkte Lov. Med Hensyn til, hvad en æret Rigsdagsmand yttrede, at han ved sine Bemærkninger om Brødets Størrelse i Smaakjøbstæderne ikke havde taget væsentligt Hensyn til Hvedebrødet, saa har jeg ogsaa, saavidt jeg erindrer, erkjendt, at hans Ytringer neppe havde Hensyn til Hvedebrødet. At iøvrigt Hvedebrødet i enkelte Kjøbstæder kan være meget slet, troer jeg nok; men jeg troer dog, at man i Gjennemsnit faaer langt bedre Hvedebrød i Kjøbstæderne end paa Landet, og jeg troer, at det er blevet langt bedre i Kjøbstæderne i den senere Tid, end det tidligere har været, ligesom ogsaa Hvedebrødet i Kjøbenhavn er blevet bedre i den senere Tid, end det forhen har været. Naar en æret Taler meente, at det kunde ikke have nogen Banke-lighed for Regjeringen at bestemme, naar Dyr-tiden er ophøit igjen, da det vilde være, naar Kornprisen faldt ned til det, som forhen havde været sædvanligt, saa troer jeg ogsaa, at denne Regel vilde være temmelig ubestemt. Baade hvad der forhen var sædvanlig Priis,